

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului Judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, în cauza penală privind-o pe

CARA Varvara XXXXX, născut XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.11.2018 – 02.05.2019;

Instanța de apel: 24.05.2019 – 16.10.2019;

Instanța de recurs: 18.12.2019 – 29.01.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr - Lunga din 02 mai 2019, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Cara Varvara a fost recunoscută vinovată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 110 ore.

De asemenea, Cara Varvara a fost recunoscută vinovată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 110 ore.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor stabilite, s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

S-a admis parțial pretențiile procurorului, privind punerea pe seama inculpatei a cheltuielilor de judecată și s-a încasat din contul inculpatei în bugetul statului cheltuieli de judecată în mărime de 1026 lei, din care 996 lei - salariul procurorului

pentru o zi, 30 lei - un pachet de hârtie.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, inculpata activând în funcție de medic de familie în Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul de Sănătate Ceadâr - Lunga, având dreptul, în calitate de medic de familie să elibereze „Trimiterea-Extrasul”, aprobat de Ministerul Sănătății, cunoscând despre faptul că, potrivit prevederilor pct. 29 Ordinul nr. 79 din 20.03.2009 cu privire la ordinea examinării medicale a conducătorilor de vehicule și a candidaților pentru obținerea permisului de conducere, pentru nerespectarea Regulamentului și contraindicațiilor medicale poartă răspundere personală medicii, ce participă la examinarea medicală, fiind informată cu privire la faptul că potrivit pct. 14 din prezent Regulament, extrasul din fișa medicală de ambalator (Б 027 e) se eliberează de către medicul de familie, pe lista căruia este înregistrată persoana care solicită examinarea medicală, se confirmă prin semnătură și aplicarea parafei medicului de familie și șefului secției medicină de familie/Centrului de Sănătate, în care se indică bolile, cu care persoana se află sub supravegherea medicului de familie, respectiv, cunoscând despre faptul că „Trimiterea-Extrasul” este documentul de bază, care oferă dreptul trecerii comisiei medicale pentru conducătorii mijloacelor de transport și îndreptarea pentru candidații la cursuri auto pentru obținerea permisului de conducere, fiind la curent cu faptul că fără cunoștința conducătorului Centrului de Sănătate acest document nu poate fi eliberat, și tăinuind de la ultimul faptul că are intenția să elibereze lui Calpacci Maxim certificatul "Trimiterea-Extrasul", care prin urmare va acorda dreptul ultimului la trecerea examinării medicale, acționând cu intenție, la data de 28.02.2018, aflându-se în biroul său, situat în incinta Centrului de Sănătate Ceadâr-Lunga pe XXXXX intenționat, folosindu-se de situația sa de serviciu, personal 1-a examinat pe Calpacci Maxim și a eliberat documentul prin persoana terță pe numele ultimului, în care a introdus informații vădit false cu privire la examinarea corporală a ultimului, pe care 1-a întărit prin semnătura sa și aplicarea parafei personale, acordându-i astfel dreptul la trecerea comisiei medicale pentru conducătorii mijloacelor de transport și îndreptarea pentru candidații la cursurile auto pentru obținerea permisului de conducere pentru categoriile A.B.C.

Tot ea, activând în funcție de medic de familie la data de 02.04.2018 personal 1-a examinat pe Hasta Grigorii și a eliberat documentul prin persoana terță pe numele ultimului, în care a introdus informații vădit false cu privire la examinarea corporală a ultimului, pe care 1-a întărit prin semnătura sa și aplicarea parafei personale, acordând astfel ultimului dreptul la trecerea comisiei medicale pentru conducătorii mijloacelor de transport și îndreptarea pentru candidații la cursurile auto pentru obținerea permisului de conducere pentru categoriile A.B.C.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către

procuror, care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei sub formă de muncă neremunerată și de a stabili pedeapsă pe art. 361 alin. (1) sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. și pe art. 361 alin. (1) sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. Prin cumul de infracțiuni în conformitate cu art. 84 Cod penal, să stabilească pedeapsă definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 u.c.

În conformitate cu art. 65 Codul penal să i se stabilească pedeapsa sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie, de care aceasta s-a folosit la săvârșirea infracțiunii, pe un termen de 1 an.

În motivarea cererii de apel, partea acuzării a invocat că motivul depunerii cererii de apel este caracterul eronat al individualizării și inechitatea pedepsei stabilite sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității și omiterea stabilirii în conformitate cu art. 65 alin. (3) Cod penal a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția, de care aceasta s-a folosit la săvârșirea infracțiunii.

Apelantul a indicat că instanța de judecată nu s-a expus asupra pedepsei complementare, solicitând ca în conformitate cu art. 65 Cod penal să fie stabilită lui Cara Varvarei pedeapsa sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie în Instituția Medico-Sanitară Publică, Centrul de Sănătate Ceadâr-Lunga, de care aceasta s-a folosit la săvârșirea infracțiunii, pe un termen de 1 an.

4. Prin decizia Colegiului Judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără careva modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a consemnat că, prevederile art. 2, 61, 75 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală au fost respectate de către prima instanță, și instanța de fond legal a aplicat în privința inculpatei pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Totodată, instanța de judecată a ținut cont atât de persoana inculpatei, și anume că nu are antecedente penale, nu se află la evidența medicului-narcolog și a psihiatrului, se caracterizează pozitiv la locul muncii, cât și de faptul recunoașterii de către aceasta a vinovăției și regretarea de cele comise, lipsa circumstanțelor care agravează răspunderea inculpatei.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că la stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de fond a ținut cont și a luat în considerație toate circumstanțele în cauză și întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la faptul că pentru corectarea și atingerea scopurilor pedepsei penale, pentru comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. 361 alin. (1), art. 361 alin. (1) Cod penal, este oportun și echitabil de stabilit pedeapsa ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat la aplicarea pedepsei sub formă de amendă, Curtea de apel a menționat că în cadrul examinării cauzei în prima instanță,

situația materială a inculpatei nu a fost studiată. La rândul său, procurorul în instanța de apel de asemenea nu a probat faptul existenței la inculpată a posibilității de a achita amenda. Respectiv, a fost constatat faptul că în materialele dosarului lipsesc probe, care confirmă situația materială a inculpatei care i-ar permite să achite amenda, pe care a solicitat-o acuzatorul de stat. Totodată, instanța de apel a menționat că inculpata nu cade sub incidența nici uneia din categoriile de persoane, indicate în art. 67 alin. (4) Cod penal, respectiv, instanța de judecată nu avea temeiuri pentru refuzul în stabilirea a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Discutând argumentul apelantului cu privire la art. 65 Cod penal și stabilirea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de natura aceleia de care s-a folosit aceasta la săvârșirea infracțiunii, instanța de apel la considerat neîntemeiat.

Ținând cont de faptul că inculpata a comis infracțiuni ușoare, de asemenea luând în considerație caracteristica exclusiv pozitivă, eliberată la locul de muncă, instanța de apel a constatat lipsa a condițiilor pentru aplicarea în privința inculpatei a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie. Curtea de Apel a presupus că pedeapsa stabilită inculpatei sub formă de 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie, este suficientă pentru corectarea inculpatei, va asigura restabilirea echității sociale și corectarea vinovatului.

6. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel procurorul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând ca temei de casare prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, concretizând că instanțele de fond au stabilit o pedeapsă care nu va putea asigura atingerea scopului pedepsei, întrucât nu au fost luate în considerare datele care o caracterizează.

Instanțele de judecată nu s-au pronunțat cu privire la aplicarea în privința prevederilor art. 65 Cod penal și stabilirea a pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie pe un termen de 1 an.

În astfel de circumstanțe, reieșind din principiul individualizării pedepsei, recurentul consideră că stabilirea pedepsei fără privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie pe un termen de 1 an, nu va putea asigura atingerea scopului pedepsei. Ținând cont de natura infracțiunii comise, consideră că scopul pedepsei poate atinge doar stabilirea pedepsei sub formă de amendă și privarea de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie. Din aceste motive decizia și sentința în partea stabilirii pedepsei lui Cara Varvara le consideră prea moale și nu corespund scopului pedepsei. Acuzatorul a considerat că pedeapsa stabilită de instanță contravine cerințelor art. 61, 75 Cod penal, și nu va asigura reabilitarea echității sociale și

corectarea condamnatei, precum prevenirea comiterii infracțiunilor noi din partea condamnatei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, în care se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea cererii de recurs, din motiv că este vădit neîntemeiată, este precedată de efectuarea verificării temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo lipsă de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

Din conținutul recursului, se constată că procurorul face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) din Cod de procedură penală, menționând că prin sentință, inculpatei i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă raportată la fapta comisă de aceasta, iar instanța de apel nu a intervenit în acest sens în hotărârea contestată de acuzatorul de stat, de aceea, la caz, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Mai concret, din sistematizarea alegațiilor expuse de recurent se conchide că critica primordială a acestuia vizează dezacordul cu neaplicarea art. 65 Cod penal față de Cara Varvara.

Verificând actele cauzei raportate la criticile avansate, instanța de recurs le consideră vădit nefondate, menținând *ad integrum* statuările din decizia instanței de apel și din sentința primei instanțe, în partea ce ține de chestiunea individualizării pedepsei realizate în privința inculpatei pentru comiterea de aceasta a infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal.

La individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatei în prezenta speță, instanțele de fond au pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatei. Infracțiunea comisă de inculpată se atribuie, în conformitate cu art. 16 Cod penal, la categoria celor ușoare care nu prevede pedeapsă complementară.

În conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanțe atenuante în privința inculpatei, instanța a reținut căința sinceră, careva circumstanțe agravante, prevăzute de art. 77 Cod penal, nu s-au stabilit.

Colegiul Penal susține integral argumentele expuse de instanța de apel, raliindu-se la părerea că în privința inculpatei urmează a fi aplicată munca neremunerată în

folosul comunității în limitele speciale prevăzute de sancțiunea art. 361 alin. (1) Cod penal, prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, de muncă neremunerată pe un termen de 110 ore pe ambele capete de acuzare și cu aplicarea art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial a pedepselor stabilite, s-a stabilit pedeapsă definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 150 ore.

Supunând analizei subsidiare actele cauzei, Colegiul constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în speță, cu certitudine nu a fost admisă de instanțele ierarhic inferioare. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnată inculpata.

De asemenea, se reține că, la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Potrivit celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea modului de executare a pedepsei instanța de fond a ținut cont de următoarele împrejurări: că inculpata a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția sa de comiterea acesteia, s-a căit sincer, a comis o infracțiune ușoară, conform art. 16 Cod penal, se caracterizează pozitiv la locul de serviciu, precedente penale nu sunt.

Anume datorită circumstanțelor de mai sus, instanțele de fond au statuat asupra aplicării pedepsei în privința lui Cara Varvara, munca neremunerată în folosul comunității, orientată spre limita minimă specială prevăzută de sancțiunea art. 361 alin. (1) Cod penal, coroborată cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, totodată ținând seama și de circumstanțele ce îi atenuează răspunderea penală a inculpatei pentru faptele comise.

Pe de altă parte, urmează de reiterat că în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării acuzatorului de stat de a-i stabili lui Cara Varvara o pedeapsă sub formă de amendă și privarea de

dreptul de a ocupa funcția de medic de familie pe un termen de 1 an. Din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că:

„ Discutând argumentul apelantului cu privire la faptul că, în conformitate cu art. 65 Codul penal urma a-i fi stabilită pedeapsa complementară sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de natura aceleia de care s-a folosit aceasta la săvârșirea infracțiunii, în cazul dat funcția de medic de familie, colegiul îl consideră neîntemeiat. Totodată, menționează că în conformitate cu prevederile art. 65 alin. (3) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Astfel, din materialele dosarului rezultă că inculpata se învinuiește de comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, care se referă la categoria infracțiunilor ușoare în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) Cod penal.

Pe lângă aceasta, potrivit caracteristicii, eliberată de către medicul-șef al IMSP SR Ceadâr-Lunga, pe parcursul activării s-a recomandat ca o știutoare de carte, disciplinată, pretențioasă, cu o atitudine față de munca efectuată cu o mare responsabilitate. Fiind înțelegătoare, inimoasă și oferind deosebită atenție bolnavilor, a căpătat respect din partea atât a pacienților, cât și a colaboratorilor. Permanent muncește pentru sporirea nivelului său profesional. În anul 2009 acesteia i-a fost atribuită categoria calificatoare superioară de medic de familie. La locul de muncă este principială, cu colegii este tacticoasă. Pentru munca sa impecabilă de mulți ani a fost stimulată de către administrația raională și de Comitetul Executiv al Adunării Populare a Găgăuziei, nu are sancțiuni disciplinare.

Ținând cont de faptul că inculpata a comis infracțiuni ușoare, de asemenea luând în considerație caracteristica exclusiv pozitivă, eliberată de inculpată la locul de muncă, colegiul instanței de apel constată lipsa în acest caz a condițiilor pentru aplicarea în privința inculpatei a pedepsei complementare sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcția de medic de familie, și de aceea consideră posibil de menținut după inculpata dreptul de a ocupa funcția de medic de familie, fără aplicarea în privința acesteia a pedepsei complementare.

Colegiul menționează că într-adevăr pedeapsa este una echitabilă, când aceasta este însoțită de o anumită privare și limitare a drepturilor, proporționale cu gravitatea infracțiunii comise și este suficientă pentru restabilirea echității sociale. Totodată, colegiul menționează că potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată este obligată să stabilească o pedeapsă echitabilă în

limitele, fixate în articolul corespunzător din Partea specială Codul Penal, care prevede răspunderea pentru comiterea infracțiunii”.

În recurs, procurorul enumeră în mare parte aceleași împrejurări evidențiate și în apel, care au fost deja luate în considerare de instanțele de fond la individualizarea pedepsei.

În același sens, se notează că, însăși scopul pedepsei penale stipulat în art. 61 Cod penal de legislator, prevede că pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința condamnaților, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestora, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Se notează că acuzatorul de stat apelează pe schimbarea pedepsei din munca neremunerată în folosul comunității în amendă, motivând că pedeapsa aplicată este prea blândă și nu va restabili echitatea socială. Conform art. 62 Cod penal, care prevede categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice, amenda este cea mai blândă pedeapsă, munca neremunerată în folosul comunității fiind o pedeapsă mai aspră. Astfel, recurentul înaintează niște cerințe și argumente contradictorii.

Mai mult ca atât, potrivit procesului verbal al ședinței, la judecarea cauzei în prima instanță, avocatul a înaintat cererea de aplicare a pedepsei sub formă de muncă neremunerată, susținut de acordul inculpatei.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată inculpatei este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care o va descuraja pe Cara Varvara de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Având ca reper considerentele arătate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea acestui dosar în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Fedora Gheorghieva, împotriva deciziei Colegiului Judiciar al Curții de Apel Comrat din 16 octombrie 2019, în cauza penală privind-o pe Cara Varvara XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion